

3. The highest state of the ground-water surface is to be found in the daily course in the morning, in the annual alteration in April and Mai. In the period of 1923—35. two maxima (1923 and 1935) and two minima (1929 and 1934) have been noted as the functions of the annual rainfall.

4. The practical estimation of the ground-water requires a correct record of its alteration: i. e. a detailed soil investigation.

Külföldi erdészek Magyarországon.

Szeretnők az ujságíró színes tollával megírni ezt a beszámolót, mert hiszen olyan érdekes, mozgalmas és tanulságos volt az a négy hét, amikor idegen kartársak járták a magyar erdőket és tanácskoztak az erdőgazdaságnak sok fontos és egyetlen ország keretein messze túlnövő kérdéséről.

És szívesen vállalt feladatunknak tekintenők azt is, hogy részletes és szigorúan szakszerű tájékoztatót nyujtsunk a végzett komoly munka minden vonatkozásáról és ezzel is aláhúzzuk a most lezajlott két kongresszus jelentőségét.

De ilyen értelemben az egyikről, mint elsősorban illetékes fórum, az „Erdészeti Kísérletek“ ad majd hivatalos jelentést; a másiknak az anyaga pedig külön kiadványban lát rövidesen napvilágot — valószínűen több kötetre terjedően.

Így tehát legyen szabad kevésbé kötött marsrutával végigjárni emlékezetben még egyszer a szép utakat s ha már lapunk tradícióira való tekintettel le kell mondanunk a riport-formáról, némi szubjektivitás engedjék meg nekiünk.

*

Az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetsége már 1910-ben Magyarországot jelölte ki soron következő kongresszusa számára, kifejezést adván ezzel is annak az elismerésnek, amellyel a magyar erdészeti tudományos munkálkodásnak adózott.

Boldogult *Vadas Jenő* professzor, mint a m. kir. erdészeti kísérleti állomás akkori vezetője és a Szövetség elnöke nagyszabású, gyönyörű programot dolgozott ki, hogy a vendégül hívott kartársak méltó keretekben láthassák az egész magyar erdőgazdaságot és a kísérletügyi kutatások eredményeit.

Minden előkészület megtörtént az 1914. év őszére tervezett kongresszushoz, de jött a világháború, elsöpörte a kongresszust és vele együtt hosszú időre a nemzetközi érintkezés lehetőségeit.

Csak 1928-ban sikerült újból egybehívni a Szövetség tagjait Stockholmba, amikor is a prioritást méltányolva, elfogadták a magyar kormány meghívását és Franciaország után sorban hazánkat jelölték ki a IX. vándorgyűlés színhelyéül.

Nancy-ban (1932) aztán *Roth Gyulát* választotta meg a Szövetség elnökéül 4 évi időre, aki azonban már a stockholmi gyűlés óta, — ahol az alelnöki tisztséget ruházták rá — fáradhatatlanul buzgólkodott az itthoni kongresszus előkészítésén.

S miután 8 éven keresztül abban a szerencsés helyzetben voltunk, hogy együtt dolgozhattunk *Roth* professzorral, a közvetlen közelből szerzett tapasztalatok alapján írhatjuk meg, hogy az a munka nem volt csupa gyönyörűség.

Roth professzornak jóformán a semmiből kellett megteremtenie tervezett bemutatóhoz szükséges kereteket, mert némely *more patrio* kezelt sarjerdővel nem volt mit dicsekedni.

1914-ben a kincstári erdőgazdálkodás szakszerűsége és anyagiakban bővelkedő ereje önmaga is biztosította volna a tanulmányút sikerét; a Dunántúl, mint vadaskert, nem szerepelt a programmon. Most pedig itt lévén az ország faellátásának súlypontja, innen kellett kiindulni, mert a Bükkben levő állami erdők egyedül mindössze 1—2 napra adhattak látnivalót.

Ezért volt szükség arra, hogy kísérletügyi munkát a magánerdőgazdaság is támogassa, ami azonban már admi-

nisztrációs szempontból sem volt olyan egyszerű dolog, mintha kebelbeli területen lehetett volna előkészíteni mindent.

A Bakony, Mecsek, Mátra, Bükk és Hegyköz még termőhely szempontjából is sokban elütnek egymástól, ha pedig a különleges gazdasági és üzemi problémákat is számításba vesszük, a megoldandó feladatok olyan variációját kapjuk, amellyel kapcsolatban csak hosszantartó lelkiismeretes kísérletezés mutathatja meg a legjobb eredményhez vezető utat.

Ezért volt nélkülözhetetlen a sok kísérleti terület, amelyek aztán nemcsak a kongresszus számára adtak megfelelő tudományos témát, hanem mint a magánuradalmak részéről készséggel felajánlott segítség a régi „konzervatív“ kezelésről a korszerű erdőgazdálkodásra való törekvésnek is elismerésreméltó példáit szolgáltatták.

A munkában résztvevő uradalmak, a nyert eredményeket közvetlenül is hasznosíthatják, de ezenfelül őszinte köszönet illeti meg őket azért az áldozatkészségért, amellyel Csonkamagyarország erdőművelés-tudományi problémáinak megoldásához a gyakorlati kereteket a kutatás rendelkezésére bocsátották.

És különös hálaival kell megemlékeznünk azokról a kartársakról is, akik mint a bemutatásra került erdőgazdaságok vezetői és tisztjei éveken keresztül nyújtott baráti segítségükkel a tanulmányút sikeréhez nagyban hozzájárultak.

*

A kongresszus közvetlen előkészítése, az útirend összeállítása, az ellátás megszervezése, a bejelentett előadások időrendjének megállapítása, a szükséges ismertetőknak 3 idegen nyelven való kinyomtatása stb. mind óriási tömegű részletmunkát jelentett, amelyet *Roth* professzor és beosztott munkatársai hosszú hónapokig tartó erőfeszítéssel tudtak csak a kellő időre elvégezni.

Huszonegy nemzet jelentette be képviselőit, összesen 86 taggal, akik között néhány hölgyvendég is akadt.

Utóbbiak számára az elnöki lelemény külön programról gondoskodott olyan formán, hogy az előadások, erdőbejárások ideje alatt a hölgyek sétával, fürdéssel, múzeum-látogatással, vagy egyébként szórakozhattak, ami nemcsak az ő szempontjukból volt kellemesebb, hanem — őszintén szólva — zavartalan lebonyolítást biztosított a szakbeli munkában is.

Augusztus 25-én volt az ünnepélyes megnyitás Sopronban az összes résztvevő nemzetek lobogóinak díszében álló Műegyetem tornatermében, amelynek fenyőgaly-fűzerei a felejthetetlen *Vadas* professzor képe körül fontak kegyetes koszorút.

Roth Gyula 3 idegen nyelven tartott klasszikus tömörségű elnöki megnyitója után a lelépő elnök, *Guinier* (Franciaország) ismertette röviden a kongresszus célkitűzéseit és kívánt meleg szavakkal eredményes munkálkodást.

A m. kir. földművelésügyi miniszter képviselőjében *Péchy Tibor* min. osztályfőnök üdvözölte német nyelven és igaz magyar szívéllyel az egybegyülteket, utána dr. *Ostffy Lajos* főispán Sopron város és vármegye nevében, dr. *Podmaniczky Pál* báró egyet. tanár a pécsi Erzsébet Tudományegyetem soproni hittudományi karának megbízásából és dr. *Walek Károly* egyetemi ny. r. tanár, dékán a Műegyetem bányá-, kohó- és erdőmérnöki kara nevében mondottak üdvözlő beszédet.

Petrini főtitkár jelentése után *Roth Gyula* és *Kelle Artúr* nagy figyelemmel kísért előadása zárta be a megnyitó ülés napirendjét.

Az előadások címét ismertetésünk végén adjuk. Itt annyit kívánunk megjegyezni, hogy igen célszerű intézkedés volt nem egyetlen helyre és szakadatlan sorrendbe koncentrálni az egész tárgyalási anyagot, mert nagyon fárasztó lett volna.

Az a beosztás, hogy utazás közben minden egyetemi városban jutott hosszabb-rövidebb idő az előadások számára, feltétlenül eredményesebb volt.

A besorolás öt osztály szerint történt (erdőművelés, erdőhasználat, talajtan, erdővédelem és erdőrendezés), de

ilyen elosztás szerint csak Budapesten folytak a tárgyalások, míg a vidéki egyetemeken, ahol alig egy-egy napot időztünk, kizárólag teljes ülések tartottak.

Az előadók mind idegen nyelven beszéltek, túlnyomó többségben németül, de néhány francia- és angolnyelvű előadást is hallottunk. Az aktuálisabb témákat nem egyszer élénk vita követte, így különösen a szilfavészről (*Georgevič*) és a származási kérdés jelenlegi állásáról (*W. Schmidt*) szóló jelentés váltott ki fokozott érdeklődést.

Bemutatásra — a vándorgyűlés természetéből kifolyólag — csak kisebb mértékben kerülhetett sor, pedig fényképek és metszetek (*Kelle*), táblázatok és grafikonok (*Fekete*, *Ijjász*, *Fehér*), preparátumok (*Eidemann*), vagy pláne vetített képek (*W. Schmidt*) mindig igen hathatós erejű és élénkítő támogatói a tárgynak.

Ebből a szempontból éppen azért volt reprezentatív értéke vitéz *Botvay* Károly egyet. adjunktus precíz iszapoló-készülékének, amely a mechanikai talajanalízis terén jelent igen figyelemreméltó újítást, mert automatikus regisztrálás útján veszi fel az ülepedés menetét (az ú. n. valódi esésgörbét) *Oden* elve alapján. A hosszú kísértelezés alapján, nagy gonddal megszerkesztett pompás műszer, amelyet mestere a botanikus kert, ill. tanszékek és gyűjteményeik megtekintése alkalmával mutatott be a vendégeknek, különösen a francia és angol szakemberek tetszését és elismerését nyerte meg.

Augusztus 26-án délelőtt a m. kir. erdészeti kutató intézet brandmajori esemetekertje és Sopron város erdőgazdaságának „*Váris*“ nevű része, valamint az itt telepített kísérleti területek kerültek bemutatásra. A 3 órás változatos gyalogsétának *Zügn* Nándor városi erdőmester volt szívélyes vezetője, aki készséggel szolgált szakszerű felvilágosításokkal a városi erdőgazdaság multjára, jelen eredményeire és távolabbi céljaira vonatkozólag.

Délután pedig felkerekedett az egész társaság, hogy szeptember 9-ig végigjárja autobuszokkal azt az utat, amely az ország jelenlegi erdészeti viszonyait volt hivatva keresztmetszetben bemutatni.

Első este Balatonfüreden volt a meghálás, ahonnan másnap reggel Veszprémen keresztül Farkasgyepűre utaztunk, az ottani püspöki erdőgondnokságban levő kísérleti területek megtekintésére.

A külön erre az alkalomra készített bejáró ösvény kezdeténél *Rott Nándor* püspök úr Önagyméltósága szemé-

Az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetségének IX. Kongresszusáról. — *Rott Nándor* veszprémi püspök fogadja vendégeit Farkasgyepűn. (A. Muir felv.)

lyesen fogadta a társaságot és hűségesen végigjárta velünk az egész utat.

A nyárvégi nap által beragyogott szép erdei képsorozat elsősorban ezért maradt mindnyájunk számára egyik legkedvesebb emléke a kongresszusnak. És hogy a birtokos melegszívű érdeklődése az erdőgazdaság ügyei iránt nem merül ki csupán egy-egy ilyen figyelmes gesztusban, arra a *Dobó Jenő* bátyánk kezeire bízott gondnokság egyre belterjesebb kiépítése a legékesebben szóló bizonyság.

De döntő sikert aratott Farkasgyepűn — *Dobó* Magdus főrendezésében — a paprikásesirke is (vendégeink útközben többször reklamálták) és az úri magyar vendégszeretettel nyújtott ebéd után visszaautóztunk Balatonfüredre s onnan másnap reggel indultunk tovább Pécsre.

Itt az első nap délutánját foglalta le az erdőbejárás és amit vitéz *Rábay* Gyula kartársunk a külföldnek prezentált, az igazán szembenézhetett a legszigorúbb kritikával is.

Mert meggyőződésünk szerint a Mecsekben nem olyan könnyű dolog pl. az elegyetlen öreg tölgyes alá „kefésű” újsulatot varázsolni...

A vacsorán igazán ünnepi hangulat szállta meg a lelkeket, mert *Makkay* István h. polgármester olyan remekbe szabott szárnyaló német beszédben tolmácsolta a város üdvözlését, hogy percekig zúgott a taps utána. S hogy barátaink azt is megértették, amit egyetlen szóval ki nem mondott, — mert nem volt szabad róla beszélnie — azt abból a válaszból érezhettük, amelyben a kongresszus egyik legtekintélyesebb tagja kívánt, — éppen az erdőben látott ígéretes felújulásra való hivatkozással — szebb jövőt — Pécs városának...

A világhírű pécsi gyümölcset: a finom csemegeszőlőt és az utolérhetetlen zamatú, gyermekfej nagyságú őszibarackot, dr. *Sik* Lajos tb. városi főjegyző, a pécsi idegenforgalom tizenhárompróbás, csupa előzékenység nagymestere sajátkezűleg kínálta körül az asztalnál. S mert ráadásul, mint szimbólumot a város szívéhez szolgáló művészi kivitelű bronzkulcsot is megkapta mindenki ajándékképpen, igazán nem csoda, hogy sokan rövidellették a program pécsi részét és örömmel töltöttek volna még néhány órát a patinás városban, amelynek nemesveretű profilja, természeti és artisztikus szépségei még a Nyugatról jött igényes külföldieket is elbűvölte.

A hölgyek pedig, akiknek az előadások idejére egy pezsgőgyári látogatáson kívül vitéz *Rábay* Gyuláné háziasszonyi szeretetreméltósága jutott osztályrészül, bizony nem csekély nehézségek árán voltak előkeríthetők az indulás idejére.

Szegeden mindössze egy napot töltöttünk, a délelőtöt ismét előadások foglalták le, délután a város és egy mintagyümölcsös megtekintése volt soron és augusztus 31-én tovább indultunk Budapest felé.

Útközben azonban megálltunk Kecskeméten.

És az Alföld szívében, a gyönyörű magyaros stílű városháza tanácstermében három idegen nyelven köszön-

Az Erdészeti Kutató Intézet Nemzetközi Szövetségének IX. Kongresszusáról. — A résztvevők egy csoportja Kecskemét sz. kir. város „Ballószög“ nevű erdejében. (Kühne G. felv.)

tötte a nemzetközi tudományos munka képviselőit a hírös város, jeléül annak, hogy homokján az aransárga barack mellett a kultúra is nemes gyümölcsöt terem.

A vendégek nevében a finn *Lönnroth* professzor köszönte meg az üdvözlést, stilszerűen hazája nyelvén, hogy a testvérnemzet beszédét is hallják egyszer a kecskeméti parlament falai.

Szakbeli feladatunk Kecskeméten az volt, hogy a városi erdőgazdaságnak a m. kir. erdészeti homokkísérleti telep kezelése alatt álló „Ballószög“ és „Csalános“ nevű

részeit bemutassuk az ott végzett munka eddigi eredményeivel.

És ez a programpont is teljes mértékben igazolta Roth professzor feltevését, hogy a magyar specialitások: a homok- és szikfásítás nagyon fogják érdekelni a külföldi kartársakat.

A kérdések egymást követték, a fényképezőgépek sűrűn kattogtak, a talajtan embereit alig lehetett kicsalogatni a gyökérfeltárások céljából ásott gödrökből.

És néhányszor el kellett ismételni az Alföld fásításának gazdasági és kulturális érveit, az ország faellátására vonatkozó statisztikai adatokat, hogy megértsék a mostoha termelőhellyel vívott küzdelem hátterét — de úgy érezzük, nem hiába történt!

Az ebédnél a nyársonsült csirke mellé Kecskemét város legjobb boraival kedveskedett, a cigány is jószívvel húzta; az elnöki szó azonban hamarosan indulást parancsolt, — menni kellett. Pedig a német hölgyek éppen a csárdásból kívántak alaposabb leckét venni...

Budapesten teljes három délelőttöt foglaltak le az előadások, a délutánokat pedig a Mezőgazdasági Múzeum, a gödöllői József főherceg arboretum és a szigetmonostori gyantacsapolási kísérletek megtekintése töltötte ki.

A hölgyek kedvük szerint gyönyörködhettek a város szépségeiben. Ki is vették a részüket a Gellért-fürdőből, Margit-szigetből stb. s rendesen csak este találkoztunk velük valamilyen vendégségben.

Mert ilyenben is bőven volt részünk: legelőször a Földművelésügyi Miniszter Úr Ónagyméltósága adott teát a kongresszus tiszteletére Gundelnél az Állatkertben, szeptember 2-án este a Vízművek vendégei voltunk a Horányi-csárdánál, a következő napon pedig a Székesfőváros bőkezősége révén egy jánoshegyi vacsora összes természeti és gasztronómiai kellemességeiben részeseült a társaság.

Az út második részének Püspökladány volt az első állomása. Itt megint szaporán szaladtak a ceruzák a jegyzőkönyvek lapjain és a fotografáló masinák valóságos gépfegyvertűz alá vették a talajszelvényeket, illetőleg gyökér-

feltárásokat (no, meg a nyárson piruló malacokat és az asztalok körül szorgoskodó magyarruhás leányokat is!).

A debreceni „Arany Bika“ Bocskay-termében a város polgármestere várt bennünket szívélyes „Isten hozott“-tal és terített asztallal és vendégeink megint csak nagyon jól érezték magukat.

Az előadások színhelye itt a Tisza István Tudományegyetem központi épülete volt s a Nagyerdő sok látnivalója most sem tévesztette el a hatását.

De a Gúthra tervezett kirándulást az idegenek egyhangúan leszavazták. Nem mintha nem érdekelte volna őket a homoki erdőgazdálkodásnak egy szép példája, hanem, mert a hölgyek számára Hortobágy volt soron és ezt irigyelték meg tőlük.

Azt mondták, inkább Rómában nem látni a pápát, mint Debrecenben a világhíres magyar pusztát, — hát engedni kellett az erőszaknak...

És mert indulás előtt — mintha megrendelésre történt volna — egy kis futózapor a port is elmosta és a ménesek is vígabban nyargalásztak, meg is értettük a természetbarát *Schulenburg* grófnő elragadtatását, hogy minden „*wahnsinnig schön!*“

Szeptember 6-án délután indultunk tovább Miskolc felé. De útközben egy kis vargabetűt csináltunk, nem szakbéli látnivaló, hanem olyan élmény kedvéért, ami már az első naptól élénken izgatta a fantáziákat.

Waldbott Kelemen báró úr, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke, igazi nagyúri szívességgel, borkostolóra hívta meg a társaságot tolesvai pincéjébe és ezt az eseményt még az antialkoholisták sem akarták elszalasztani!

Mert az illető két úrnak előbb csak Pestig volt ideje, ott kisütötték, hogy no, még a Hortobágyig elmehetünk, aztán Debrecenben megint összedugták a fejüket, hogy hát pont ők maradjanak le a „Tokayer“-ról...? És velünk jöttek!

A krónikás itt engedelmet kér, hogy a tolla akadozik és baj van a „történeti hűség“ körül, az okát mindenki könnyen kitalálhatja.

A házigazda egymásután vonultatta fel szellemes pohárköszöntője mellé a „tettleges“ érveket, előbb három-, majd ötputtonyos aszú alakjában, de a bábeli nyelvzavar, ami rövid félórán belül bekövetkezett, egészen csodálatos volt: éppen ellenkezője a bibliabelinek, mert itt mindenki megértett mindenkit...

Sajnos, a legrózsásabb hangulatban, amikor az egyik asztalvégen már arról volt szó, hogy „Die Sonne geht hoch“ — a rideg elnöki kommandó megint elrontotta a mulatságot. És hiába volt a nyílt ellenszegülés, a könyörtelen józanság győzedelmeskedett.

De nem is bocsátották meg *Roth* professzornak a megzavart idillt még legbensőbb hívei sem és a búcsúvacsorán a fejére olvasták, hogy: „*doch versteifte sich seine grossartige Energie einmal — leider — direkt zur Grausamkeit! ...*“

Ámbár, úgy sejtem, alighanem igaza lett volna *Szy* Dénes barátunknak, mondván: „Te, ha ezek még egy óra hosszat kocintgatnak itt, az utcán sárosabb lesz a kezük, mint a lábuk.“

De így éppen csak a gyorsvonatot akartuk mindig megelőzni az autobusszal, meg egy nagyszerű ingyen hangversenyben volt részünk, mert *Pavari* professzor úr a házában műsoron lévő operák valamennyi tenor áriáját elénekelte Miskolcig.

Lillafüredről az első napon Parádra autóztunk, ahol a Nemzeti Közművelődési Alap erdőgondnokságában telepített kísérleti területeket jártuk be. Még pedig a *Tóth* Bódog kartársunk nagy hozzáértését dicsérő kényelmes szerpentinén, amely ezt a terepileg legnehezebb szemlét is teljesen fáradságmentessé tette.

Kár, hogy az eső itt nem várta meg türelemmel a tárgysorozat végét és emiatt meg kellett gyorsítani a tempót, de a gondosan „átfésült“ állományokat, a vidoran magasbatörő felújulást, mindenki őszinte elismeréssel nézegette.

A Kékesen elköltött ebéd után Mátrafüred, Gyöngyös, Eger, Mezőkövesd volt az útirány hazafelé s a mező-

kövesdi Népházból takaros kis csomagokkal s megkönnyeb-
bült pénztárcával jöttek ki vendégeink.

A szeptember 8-i záróülésen a főtitkár ismertette az
elfogadott javaslatokat.

A speciális kérdésekben (magvizsgálat, bibliográfia,
faanyagvizsgálat stb.) felmerülő ügyek elbírálására *állandó
bizottságokat* alakított a kongresszus és elfogadta Finn-
ország meghívását a legközelebbi kongresszusra vonatkozó-
lag, amely valószínűleg 1940-ben ül össze *Lönnroth* profesz-
szor elnöklete alatt, aki mellett a világhírű finn erdész-
tudós, *Cajander* ny. miniszter, a díszelnöki tisztet tölti be.

Délután még az Ortástetőn tartott *Fehér* professzor
élénk érdeklődés mellett előadást az ottani kísérleti terüle-
teken végzett talajbiológiai kutatásokról és este a kincstár
által a Palotaszállóban adott fényes bankettel végetért a
kongresszus.

Roth professzor költői szárnyalású beszédben búcsú-
zott el munkatársaiktól, akik kivétel nélkül a leghálásabb
közsönetüket tolmácsolták a nyujtottakért.

Hiszen a tanulmányút szakbeli része is a várakozá-
sukat felülmúló érdekes adatokat szolgáltatott s hogy
jól is érezték magukat közöttünk külföldi kartársaink, —
még pedig nagyon — azt olyan helyről elhangzott, őszinte
melegségű nyilatkozatok erősítették meg, ahonnan nem vár-
tunk többet néhány hűvösen udvarias szónál.

És ez a siker nem tisztán *Roth* professzor érdemei-
nek az elismerése, hanem annál sokkal több: politikai
nyereség.

Amelyet elsősorban mégis *Roth* Gyula egyéni kvali-
tásainak, fáradhatatlan munkabírásának és — last but not
least — nagyszerű külföldi összeköttetéseinek köszönhetünk.

De mély hála illeti meg a Földművelésügyi Miniszter
Urat, és az erdészeti főosztály illetékes tényezőit is, akik a
kongresszus létrehozását a legmesszebbmenően és jelentős
anyagi áldozatokkal támogatták.

Anglia kiküldötte, *Sir Roy L. Robinson* is hangsú-
lyozottan kiemelte búcsúbeszédében, hogy a kongresszus
legértékesebb eredménye az a kölcsönös megismerés és meg-

becsülés volt, amely a zavartalan együttműködést lehetővé tette és a további munkához szilárd alapokat teremtett.

„We have been a happy family“ — egy boldog család voltunk — mondotta és valóban jól esik visszagondolni rá, hogy a 17 nap alatt egyetlen incidens sem zavarta meg a harmóniát.

Sőt, ha Jugoszlávia egyik igen szimpatikus képviselője őszintén be merte vallani, hogy nem akarta elvállalni a megbízatást, mert barátságtalan fogadtatástól tartott és igen sajnálja, hogy — előbb nem ismert meg bennünket, akkor mi is elárulhatjuk neki, hogy a becsületes nyíltsággal nyújtott férfi kezét sohasem fogjuk visszautasítani!

A kis Finnország igaz testvéri érzelmeit azzal is dokumentálta, hogy 12 szakemberét küldte el hozzánk; valamennyinek a neve régen túlnőtt már hazájuk határain.

Lengyelország 13 képviselőivel első naptól kezdve nagy volt a barátság. Csupa törekvő fiatal embert ismertünk meg bennük, akik egy boldogan ébredő nemzet friss energiáját képviselték; a legszorgalmasabb tagjai voltak a kongresszusnak, mindent jegyeztek és mindent lefotografáltak. Ebben a tekintetben csak *Oudin* professzor tudott versenyezni velük.

Az amerikai *Allen* professzort elnyűhetetlen jókedvéért szerette mindenki. Ő volt az, aki a vastag porfelhőbe burkolt pécs—bajai országúton azzal vigasztalta a hölgyeket, hogy a magyar lőszipor vitamintartalmú és igen jól tesz az arcbőrnek!

Régi, kedves ismerősünk, *Pavari* professzor — mint mindig — most is a szikrázó szellemesség megtestesülése volt, minden pohárköszöntőjében újat, eredetit hozott és még ha olaszul szólt hozzánk, azt is megértette mindenki, pedig szigorúan tilos volt a politika...

És Isten bocsássa meg nekünk, de a francia delegációt se tudtuk felelőssé tenni szívünk mélyén Trianonért. Mert olyan kedves, finom, előzékeny úriembereket ismerünk meg bennük, akiknek öröm volt szolgálatukra lehetni.

És főleg akkor nyugodtunk meg, amikor megtudtuk, hogy az egyik német úr is hasonló lelkiismereti konfliktus

tusba keveredett, mondván: „Személy szerint minden francia ismerősömmel olyan jó barátságban vagyok, hogy szörnyen sajnálom, amiért hivatalból ellenségnek kell őket tekintenem.“

Úgy véljük, a hölgyek se bánták meg, hogy eljöttek. Minden érdekelte őket és kedvesen tudtak lelkesedni, főleg pulikutya, lovasesendőr és hasonló néprajzi dolgokért.

És nekik lehetett kicsit a revízióról is beszélni...

A budai oldal páratlan szépségeiben gyönyörködván, az egyik angol hölgy a Mátyás-templomban mindenáron Szent István koronáját is látni akarta.

Megmagyaráztuk neki, hogy azt nem lehet egy hatosért végigmustrálni, hogy a koronaóri méltóság a legdíszesebb kitüntetés s hogy a föld egyszerű népe is azért jön fel a messze kis falvakból a koronázásra, hogy egyszer az életben láthassa a szent koronát, a magyar állameszme szimbólumát.

És akkor megértette, „hogyan lehet Magyarország király nélkül is királyság“!

Nem lenne teljes a beszámoló, ha megfeledeznénk a tolmácsszolgálatot ellátó két hölgy-útitársunkról, *Kossow Józsefnéről* és *Papp Erzsébetről*, akik pompás nyelvtudásukkal, kultúrájukkal, szemetvidító megjelenésükkel és megnyerő kedvességükkel elvitathatatlanul a leg-sikeresebben reprezentálták a magyar nő szeretetreméltó sokoldalúságát.

És több hasznára voltak az árva magyar ügynek, mint egy féltucat átlag diplomata.

Az előadások sorrendje.

SOPRON, 1936 AUGUSZTUS 25.

Roth: Az erdészeti kísérlet- és kutatásügy Magyarországon.

Kelle: A tölgyfa-golyva okairól.

v. Botvay: Kísérletek *Oden* elvének realizálására különböző talajok mechanikai összetételének analizésénél.

PÉCS, 1936 AUGUSZTUS 29.

Fabricius: A varázsvessző az erdőgazdaságban.

Georgevič: A szilfabetegség Jugoszlávia szlovéniai erdősegeiben és az ellene való védekezés.

Magyar: A homokfásítás Magyarországon és növényzociológiai alapjai.

Nunberg: A másodlagos károsítások jelentősége a *Panolis griseovariegata* által megtámadott állományokban.

Roth: A vonalas szálalás.

Sokolowski: „*Larix polonica*“ — egy síksági veresfenyő-fajta.

Weingartl: Regionális kutatások az erdő- és fagazdaságban.

SZEGED, 1936 AUGUSZTUS 30.

Fekete: Fatermési táblák a magyar Alföld akácállományai számára.

Ijjász: Adatok az Alföld altalajvíz-viszonyaihoz.

Kogutovicz: Az Alföld fejlődéstörténete.

Magyar: Szíkes talajok erdősítése Magyarországon.

Schaeffer: Szálalás lomberdőkben.

Terti: Az aljnövényzet jelentősége a lúcfenyő természetes felújításánál.

Wiedemann: A gyéritések értéknövelő hatása.

Weingartl: A gazdasági válság hatása az erdő- és fagazdaság további fejlődésére.

Zajaczkowski: Az erdeifenyő egy reliktum-fajtája a lengyel Kárpátokban.

BUDAPEST, 1936 SZEPTEMBER 1.

I. Erdőművelés.

A) Növénytan.

a) Biológia.

Guillebaud: Bevezető gyökérvizsgálatok tözeges talajokon álló erdei fákon néhány angliai erdőgazdaságban.

Kujala: Erdőtípus-vizsgálatok az éghajlat szempontjából egymásnak megfelelő országokban.

Laitakari: Különböző fafajok gyökérzetének vizsgálata.

Nemeč: Adatok az erdeifenyőnél fellépő *karencia*-jelenség ismeretéhez.

Polansky: A fagyökerek mennyisége az erdei talajban.

Vincent: A tengerszint-feletti magasság befolyása a lúcfenyő növekedésére a Kárpátokban.

II. Termőhely-ismerettan.

A) Talajtan.

Aaltonen: A talaj podzolosodása és ennek erdészeti jelentősége.

Lászlóffy: A m. kir. földművelélsügyi minisztérium vízrajzi intézetének munkássága az erdészeti kísérletügy szolgálatában.

Lukkala: Lehet-e ezidőszerint az erdőtalajok elmocsarasodásáról beszélni Finnországban?

Nemeč: A degradált erdőtalajok problémája.

Nemeč—Maran: A kőfokos talajok kémiai tulajdonságai Csehország különböző erdős vidékein.

BUDAPEST, 1936 SZEPTEMBER 2.

I. Erdőművelés.

A) Növénytan.

b) Magvizsgálat.

Delevoy: Nemzetközi származási kísérletek erdeifenyő-maggal.

Eidmann: A csiraképeségi vizsgálat helyettesítése kémiai magdiagnózissal.

Schmidt W.: Az erdeifenyő élettani fajtameghatározása a magvizsgálatnál.

Vincent: A likavkai kísérleti területek.

Wloczeswzski: A csemetekertben elvetett erdeifenyő-mag várható csemete-százaléka.

Tyszkiewicz: Néhány felvilágosítás a lengyel állami erdőgazdaság kutató intézetének magvizsgáló állomásán alkalmazott vizsgálati módszerekről s azok céljáról.

III. Termelőhely-ismerettan.

A) Talajtan.

v. Bokor: Talajoltás az erdőgazdaságban.

Nemeč: Az erdészeti csemetekertek trágyaszükségletének megállapítása.

Nemeč.—Maran: Néhány degradált és beteg talaj tipikus profiljának fizikai és kémiai tulajdonságai Csehország erdős területein.

Oudin: Megjegyzések a termőhely megjelölési módjának szabványosításához.

Vági: A magyar Alföld sóstalajai.

Vincent: A csehszlovákiai kárpáti lúcfenyőállományok helyi adottságai és termőhelyi minősége.

B) Éghajlattan.

Eredia: Az erdősült vidékek légkörére vonatkozó vizsgálatok.

Pavari: A Földközi tenger melléki erdőknek a klímára kifejlesztett hatásáról.

BUDAPEST, 1936 SZEPTEMBER 3.

II. Erdőhasználat.

A) Termelés.

Kalnins: A gyantacsapolás mint fakonzerváló eljárás.

Levon: Fából készült tárgyak szárítása és raktározása. (Finnországi vizsgálatok eredményei.)

Oudin: Gyantacsapolási lehetőségek a feketefenyő változatainál Franciaországban.

Roth: A gyantacsapolásról.

Ugrenovič: A gyantacsapolási kísérletek egységesítése.

B) Feldolgozás.

Dramba: A kocsánytalan tölgy két romániai válfajának összehasonlító fizikai és mechanikai vizsgálata.

Jalava: A fa tulajdonságainak vizsgálata.

Ugrenovič: A favizsgálat módjai.

Zielinski: A lengyel veresfenyő (*Larix polonica*) fájának műszaki tulajdonságai.

V. Erdőrendezés.

Burger: A különböző származású erdeifenyő-tájfajták növekedése és tűmennyisége.

Bornebusch: A dániai bükkösök minősége és értékbeli növekvése.

Fabricius—Oudin—Guillebaud: Vezérfonal a hozadék-vizsgálatok kiviteléhez.

Gorochowski: Megdőlt fatörzsek tömegnövedékének vizsgálatára vonatkozó egyszerű módszerek javítási lehetősége.

Leporsky: A próbatörzs-módszer a statisztikai kutatások elméletének megvilágításában.

Plonski: A részletes állományleírás elemeinek alkalmazása a fatermelési táblák összeállításánál lengyelországi tapasztalatok alapján.

Schmied H.: Javaslat a „Vezérfonal“ néhány előírásának megváltoztatására.

DEBRECEN, 1936 SZEPTEMBER 5.

Fehér D.: Az erdei talajok élettani folyamatai és az éghajlati tényezőkkel való okozati összefüggésük.

Gerlai: Az erdészeti kutató intézetek szervezete.

Kaczor: Az erdészeti kutatásoknál alkalmazott leíró módszerek egységesítése a szakirodalomban.

Kostyrko—Niedzialkowski: Az erdészeti és természettudományi kutatásokhoz szükséges erdőrezervátumok kijelölésére és fenntartására vonatkozó alapelvek.

Krysik: Fagykarak Kislengyelország bükk- és jegenyefenyő állományaiban.

Magyar: A bükk- és tölgyerdő-típusok Magyarországon.

Soó: Erdő-vegetáció vizsgálatok Magyarországon, különös tekintettel az Alföld tiszántúli részének erdeire.

Weingartl: Tervezet, egy az erdészeti kutató intézetek nemzetközi szövetségének keretén belül felállítandó fagazdasági osztályra vonatkozólag.

DEBRECEN, 1936 SZEPTEMBER 6.

Fehér—Maróthy: A miskolci m. kir. erdőigazgatóság és a József Nádor Műegyetem növényteni intézetének kísérleti területei a Bükk-hegységben.

*

A II. Nemzetközi Erdőgazdasági Kongresszus vitéz nagybányai *Horthy Miklós, Magyarország Kormányzójának* fővédnöksége alatt szeptember hó 10—14-ig ülésezett Budapesten.

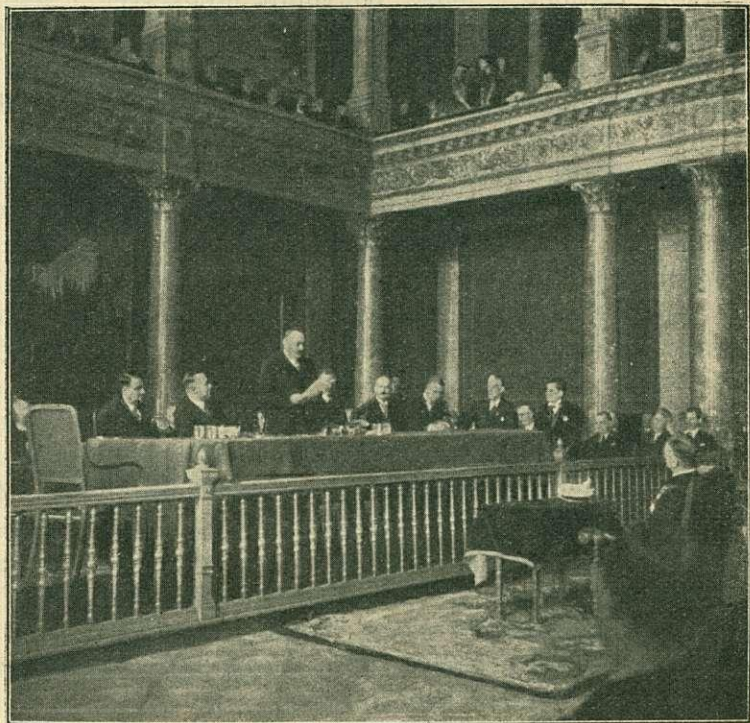
A kongresszust a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet felkérésére *dr. pusztaszentgyörgyi és tetétleni Darányi Kálmán* m. kir. földművelésügyi miniszter hívta össze, aki, mint a nagyválasztmány díszelnöke és a tiszteletbeli választmány elnöke, úgyszólván személyes ügyének tekintette, hogy a 10 évi szünet után Magyarországon ülésező kongresszus minden tekintetben megfeleljen annak a várakozásnak, amellyel a külföld a munkája elé tekintett.

A nagyválasztmány báró *Waldbott Kelemen* nagybirtokos, felsőházi tag elnöklete alatt már kora tavasz óta permanenciában állott.

A 300 külföldi vendég elhelyezésének és ellátásának óriási felelősségén felül a beérkező jelentések és javaslatok feldolgozása, a kongresszusi apparátus megszervezése stb. olyan hatalmas munkateljesítmény volt, amely *Roth Gyula* egyet. ny. r. tanár, ügyvezetőnek, *Irinyi Aurél* ny. min. tanácsos és *dr. Luncz Géza* m. kir. főerdőmérnök, főtitkároknak, valamint *Jellachich László* m. kir. s. erdőmérnök és

dr. *Worschitz* Frigyes okl. erdőmérnök, titkároknak az illetékes tényezők és az egész magyar erdőgazdaság legteljesebb elismerését vívta ki.

A kongresszus fényes külsőségek közt — a Kormányzó Úr *Öfőméltósága* jelenlétében — nyílt meg, szeptember 10-én,

A II. Nemzetközi Erdőgazdasági Kongresszus ünnepélyes megnyitása a Magyar Tudományos Akadémia nagytermében 1936. szeptember 10-én. (*Scherg K.* felv.)

a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében és elnökül báró *Waldbott* Kelement választotta.

Hogy a kongresszus egyhangúlag az Országos Erdészeti Egyesület elnökét emelte maga fölé vezetőjéül, azt nemcsak egyesületünk presztizse szempontjából üdvözlöttük különös örömmel, hanem büszke elégtétellel láttuk benne azoknak a jelentős erdőgazdaság-politikai érdemeknek az elismerését is, amelyek az utóbbi évek folyamán elválaszt-

hatatlanul összeforrtak báró *Waldbott* Kelemen személyével és nevét az ország határain túl is ismertté tették.

De az elnöki tisztség a kongresszus érdekében kifejtett fáradozásoknak a honorálását is jelentette és egyben a legmesszebbmenő bizalom megnyilvánulását, amellyel egy nemzetközi testület a maga bonyolult érdekeivel a legtárgyilagosabb, leghozzáértőbb vezetőt kereste fel.

És kétszeres öröra volt minden oldalról azt az egybehangzó ítéletet hallani, hogy erősebb, megbízhatóbb kezekre nem lehetett volna a kongresszus gyepelőit bízni, mint *Waldbott* báróéra, aki ragyogó szónoki lendületével, vitavezető nagy gyakorlatával és diplomáciai tapintatával a tárgyalások számára olyan szilárd bázist teremtett, hogy a siker el se maradhatott.

Sajnálkozással kellett azonban megállapítanunk, hogy a magyar erdőgazdaságnak nem volt meg a kellő mértékű képviselője a kongresszuson.

Értjük ezalatt elsősorban a magánerdőgazdaságot, amelyen ma hazánk erdészeti életének súlypontja fekszik.

Az államerdészet reprezentánsai mellett alig egy-két erdőbirtokosunkat láttuk a gyűléseken. Ez a részvétlenség a külföldieknek is feltűnt és — a szarvasbögéssel sem menthető, mert 1—2 napra az erdőtiszt is nélkülözhető, pláne, ha egyszer országos érdek támogatásáról van szó!

A kongresszus lefolyását és a tárgyalások eredményeit röviden az alábbiakban ismertetjük:

A Kormányzó Úr *Öfőméltósága* jelenlétében szeptember hó 10-én tartott ünnepélyes megnyitó teljes ülés alkalmával üdvözlő beszédet mondtak:

1. Báró *Waldbott* Kelemen, mint a Nagyválasztmány elnöke,

2. dr. *Agostini* Agosto, az Olasz Nemzeti Erdészeti Milícia parancsnoka, erdész altábornagy, mint a Nagyválasztmány alelnöke,

3. báró *Waldbott* Kelemen, mint a kongresszus megválasztott elnöke,

4. dr. *Darányi* Kálmán, m. kir. földművelésügyi miniszter,

5. ifj. gróf *Teleki József*, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke,

6. dr. *Felkai Ferenc*, Budapest székesfőváros képviselő-letében,

7. báró dr. *Acerbo Giacomo*, a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet elnöke,

8. dr. *D. von Keudell*, Németország államrendészetének főnöke,

9. *Silcox F. A.*, az Amerikai Egyesült Államok államerdészetének főnöke,

10. Sir *Robinson Roy Lister*, Nagybritannia erdészetének főnöke,

11. dr. ing. de *Capitani di Vimercate, S.*, a motorbenzinpótló anyagok (carbon carburant) állandó nemzetközi bizottságának elnöke.

A Kormányzó Úr Ófőméltóságánál történt kihallgatáson a résztvevők nevében *Cajander A. K.*, Finnország volt miniszterelnöke tolmácsolta a kongresszus tiszteletét.

A kongresszus tisztikara a szeptember 10-i teljes ülés alkalmával a következőképpen alakult meg:

Elnök: báró *Waldbott Kelemen* nagybirtokos, felsőházi tag (Magyarország).

Társelnökök: *Cajander A. K.*, volt miniszterelnök, az államerdészet főnöke (Finnország) és báró *Acerbo G.*, volt olasz földművelésügyi miniszter, a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet elnöke.

Alelnökök: Dr. *D. von Keudell*, volt miniszter, az államerdészet főnöke, államtitkár, (Németország), *Silcox F. A.*, az államerdészet főnöke, (Amerikai Egyesült Államok), *Chaplain*, az államerdészet főnöke, (Franciaország) és Sir *Robinson Roy Lister*, az erdészet főnöke, (Nagybritannia).

Ügyvezetők: *Roth Gyula*, egyetemi tanár, (Magyarország) és dr. *Siegescu Miklós*, min. titkár, (Magyarország).

Főtitkárok: *Iryni Aurél*, ny. min. tanácsos, (Magyarország és dr. *Luncz Géza*, m. kir. főerdőmérnök, (Magyarország).

Titkárok: Dr. *Oudemans Th. C.*, erdész, (Hollandia); *Baranac Slobodan*, miniszteri főtitkár, (Jugoszlávia); *Jella*

chich László m. kir. erdőmérnök, (Magyarország); Dr. *Worschitz* Frigyes, erdőmérnök, egyetemi tanársegéd.

A szeptember 10-i megnyitó teljes ülés egy albizottságot küldött ki, azzal a megbízatással, hogy egy állandó nemzetközi erdőgazdasági bizottság (*Comité International Permanent de Sylviculture*) megalakításának ügyében a következő teljes ülésen (záróülésen) tegyen javaslatot. Ez az albizottság szeptember 11-én és 12-én ülésezett.

Szeptember 10-én d. u., továbbá 11-én és 12-én d. e. és d. u. a kongresszus tagjai kilenc osztályban tárgyalták a kongresszus elé terjesztett 144 tanulmányt és az azokban foglalt javaslatok alapján kongresszusi határozatok hozatalára tettek előterjesztést a szeptember 14-én tartott teljes (záró) ülésen.

A fentemlített albizottság elnökéül a megnyitó teljes ülés a kongresszus elnökét, báró *Waldbott* Kelement küldte ki, alelnökei voltak: báró *Acerbo* és *von Keudell*, titkára: dr. *Luncz* Géza. Az albizottságba minden résztvevő állam és minden résztvevő nemzetközi intézmény egy-egy képviselőjét delegálta.

Az egyes osztályok tisztikara a következőképpen alakult meg:

I. osztály: Ideiglenes magyar elnök (aki az előkészítést végezte): *Lesenyi* Ferenc. Végleges tisztikar. Elnök: *Aminoff*, (Svédország); alelnökök: *Gram*, (Dánia); van *Dissel*, (Hollandia); *Mathiesen*, (Esztország); *Siman*, (Csehország); *Lesenyi*, Magyarország). Főelőadó: *Eberts* (Németország).

II. osztály: Ideiglenes magyar elnök: *Fekete* Zoltán. Végleges tisztikar. Elnök: Dr. *Haart*, (Csehszlovákia); alelnökök: *Guthrie* (Amerikai Egyesült Államok); *Fekete*, (Magyarország). Főelőadó: *Knuchel*, (Svájc).

III. osztály: Ideiglenes magyar elnök: *Pászthory* Ödön. Végleges tisztikar. Elnök: *Parchmann*, (Németország); alelnökök: *Tetsall*, (Nagybritannia); *Lagndon*, (Csile) és *Pászthory*, (Magyarország). Főelőadói teendőt ellátja: *Tetsall*, (Nagybritannia).

IV. osztály: Ideiglenes magyar elnök: *Lengyel Sándor*. Végleges tisztikar. Elnök: *Babinski* (Lengyel); alelnökök: *Eide*, (Norvégia); *Jovanovits*, (Jugoszlávia) és *Lengyel* (Magyarország). Főelőadó: *Zichmanis*, (Lettország).

V. osztály: Ideiglenes magyar elnök: *Ordódy*, távollétében *Gaul* Károly (Magyarország). Végleges tisztikar: *Poussard*, (Franciaország), távollétében: *Gaul*, (Magyarország), alelnökök: *Gernlein*, (Németország). Főelőadó: *Brommels*, (Finnország).

VI. osztály: Ideiglenes magyar elnök: *Roth* Gyula. Végleges tisztikar. Elnök: gróf *Thurn-Valsassina*, (Ausztria); alelnökök: *Dimitroff*, (Bulgária); *Skaisgiris*, (Litvánia) és *Roth*, (Magyarország). Főelőadó: *Kauders*, (Jugoszlávia).

VII. osztály: Ideiglenes magyar elnök: *Székács* Vince. Végleges tisztikar. Elnök: *Dracea* (Románia); alelnökök: *Härtel*, (Ausztria); *Oudin*, (Franciaország); *Székács*, (Magyarország).

Az osztály két alosztályra oszlik, a VII/a. alosztály főelőadója: *Michelangeli*, (Olaszország); a VII/b. alosztály főelőadója: *Schimitschek*, (Ausztria).

VIII. osztály: Ideiglenes magyar elnök: *Nagyszalánczy* Brunó. Végleges tisztikar. Elnök: *Petitmermet*, (Svájc); alelnökök: *Hippert*, (Luxémburg); *Nagyszalánczy*, (Magyarország). Főelőadó: *Beaufort*, (Belgium).

IX. osztály: Ideiglenes magyar elnök: *de Pottere* Gerard. Végleges tisztikar. Elnök: *Trevor*, (Brit-India), alelnökök: *Stebbing*, (Nagybritannia); *Meniaud*, (Francia gyarmatok); *Consigny*, (Indokina); *de Pottere*, (Magyarország). Főelőadó: *Senni*, (Olaszország).

Az állandó nemzetközi szerv létesítésének tanulmányozására kiküldött albizottság javaslatára hozott határozatok.

I.

A kongresszus

felismerve azokat a nehézségeket, amelyek a nemzetközi erdőgazdasági kongresszusok rendszeres egybehívásával járnak, bár az ilyen kongresszusok jelentős és hasznos voltát általánosan elismerik,

figyelembe véve, hogy egy nemzetközi erdőgazdasági új szerv létrehozásakor számolni kell a már meglévő nemzetközi szervezetekkel, nevezetesen a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet (*Institut International d'Agriculture*), az Erdészeti Intézetek Nemzetközi Szövetsége (*Union Internationale des Instituts de Recherches Forestières*), valamint a Nemzetközi Fatanács (*Comité International du Bois*) létezésével,

figyelembe véve, hogy az új szerv célja ezek szerint nem lehet egyéb, csak a nemzetközi erdőgazdasági kongresszusok előkészítése és az ezeknek a kongresszusoknak a határozatai folytán felmerülendő teendők végrehajtása,

figyelembe véve, hogy ennek a szervnek hivatalos jellegűnek kell lennie abból a célból, hogy hatósági mivolta kidomborodjék s a kívánatos erőnek birtokába jusson,

figyelembe véve végül, hogy — az új nemzetközi intézmények létrehozása tárgyában a kormányok kezét megkötő egyezményekre való tekintettel — a cél elérésének leggyorsabb és legegyszerűbb módja a fentemlített szervnek a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet keretén belül leendő felállítása,

kívánatosnak tartja, hogy:

1. egy Állandó Nemzetközi Erdőgazdasági Bizottságot kell létesíteni abból a célból, hogy az rendszeresen készítse elő és szervezze meg a jövő nemzetközi erdőgazdasági kongresszusokat és gondoskodjék az ilyen kongresszusok határozatainak végrehajtásáról;
2. a szóbanforgó Bizottságot a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet keretén belül kell megszervezni és azt a lehető legnagyobb önállósággal kell felruházni;
3. a bizottságnak hivatalos jellege legyen, tehát a delegátusokat, vagyis a Bizottság tagjait az egyes országok kormányai nevezzék ki, s
4. a Bizottságnak állandó székhelye legyen, de székhelyén kívüli más helyeken is összejöhessen, különösképen azokban az országokban, amelyekben a következő nemzetközi erdőgazdasági kongresszusok tartatnak.

A kongresszus

megbizzá a budapesti kongresszus nagyválasztmányát, hogy az egyes országok mostani nemzeti kongresszuselőkészítő bizottságaival maradjon továbbra is összeköttetésben azzal a céltattal, hogy utóbbiak kormányaikkal megfelelő megállapodásra jussanak;

felhatálmazza a nagyválasztmányt, hogy a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézettel állapodjék meg a létesítendő szervezet részleteire nézve,

felkéri a nagyválasztmányt, hogy amint az előkészületek megtörténtek a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézettel egyetemben, azonnal hívja össze az államok kiküldötteit, valamint a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet, az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetsége és a Nemzetközi Fatanács egy-egy kiküldöttét egy megbeszélésre abból a célból, hogy azon az új szerv székhelyét megállapítsák és annak működési szabályaira, valamint a működhetés igazgatási és pénzügyi alapjaira vontkozólag javaslatot tegyenek.

Az első osztály

javaslatára hozott határozatok.

(Erdészeti statisztika, erdőgazdasági politika, szociális intézkedések, törvényhozás.)

II.

Tekintettel arra, hogy szövetkezeseknek az erdőgazdaságban igen nagy jelentőségük van; tekintve, hogy ezeknek útján biztósítható leghatásosabban a kis erdőbirtokok okszerű kezelése, főként abban az esetben, ha a sok kis birtok egy nagy erdőgazdasági egységben egyesíthető.

figyelembe véve továbbá, hogy az erdőgazdasági szövetkezesek létrehozása terén eddig végzett próbálkozások nem mutatnak kellő eredményeket,

a kongresszus úgy vélekedik,

hogy az erdészeti törvényhozásban feltétlenül szükséges a szövetkezesek létesítéséről gondoskodni ott, ahol az erdőbirtok elaprózódottsága folytán szövetkezesek nélkül lehetetlen az erdők észszerű kezelését biztosítani és azokon a helyeken is, ahol az ilyen kis erdőbirtokokat más úton-módon nem lehet a pusztulástól megmenteni.

A kongresszus annak az óhajtásának ad kifejezést, hogy meg kell szüntetni mindazokat az akadályokat, amelyek az erdőgazdaságban ezideig a szövetkezesek kifejlődésének útját állták;

s hogy a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet forduljon javaslattal az egyes államok kormányaihoz olyan irányban, hogy azok tegyék megfontolás tárgyává az ebben a tárgyban szükségesnek mutatkozó intézkedések ügyét.

III.

Tekintettel arra, hogy az erdőgazdasági hiteleknek igen nagy a jelentőségük,

tekintettel továbbá arra, hogy nagyon hasznosak volnának az olyan tanulmányok, amelyek az egyes államokban az erdőgazdasági hiteleknek helyzetét ismertetnék, főként azért, mert azok a tényezők, amelyekről a szóbanforgó hitel kérdésének igazán eredményes megoldása függ (az országnak erdőben való gazdag volta, az erdőbirtoknak birtokviszonyok szerinti megoszlása, tőkeerősség vagy tőkeszegénység, az érvényben lévő erdészeti törvények intézkedései, hitel- és bankügyi szervezet) és országról országra változó eltéréseket, egymástól különböző sajátosságokat mutatnak,

a kongresszus úgy vélekedik,

hogy a fentiekben körülírt nemzetközi együttműködés biztosíthatná legjobban a lehetőségét annak, hogy minden állam megválaszthassa azokat a foganatosítható intézkedéseket és alkalmas intézményeket, amelyek az illető ország sajátos viszonyai mellett a célnak a lehető legmegfelelőbbek; azért

a kongresszus megkeresi

az államokat az iránt, hogy közöljék a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézettel, milyen náluk a helyzet az erdőgazdasági hitelek terén, milyen intézkedéseket foganatosítottak ebben a tárgyban, s utaljanak azokra az okokra is, amelyek az eredményeket létrehozták, illetőleg, amelyek a várt sikert meghiusították;

A kongresszus felkéri

a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézetet, hogy a szóbanforgó kérdéseket tárgyaló tanulmányok közzétételét vállalja magára.

A második osztály

javaslatára hozott határozatok:

(Erdőrendezés, erdészeti szakoktatás és erdészeti kutatásügy.)

IV.

Tekintettel arra, hogy az erdő területének ismerete még nem nyújt elegendő alapot ahhoz, hogy az erdő fahozadéka tekintetében összehasonlítások legyenek tehetőek,

a kongresszus azt ajánlja,

hogy a területi leírásokban, illetőleg adatszolgáltatásokban ne csak az erdő területe adassék meg, hanem az évi átlagnövekedés is közöltessék.

V.

Tekintettel arra, hogy a nemzetközi erdőgazdasági statisztikában az erdőgazdasági mérleg feltüntetése mind nagyobb és nagyobb jelentőségűvé lesz,

a kongresszus

a Nemzetközi Erdőgazdasági Statisztikai Bizottság (*Comité de la Statistique Internationale Forestière*) és az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetsége (*Union Internationale des Instituts de Recherches Forestières*) előtt

annak a kívánságnak ad kifejezést,

hogy az említett két intézmény az erdőgazdasági mérleg megállapításánál alkalmazandó egységes eljárások és szakkifejezések elfogadtatására nézve tegye meg a szükséges intézkedéseket, abból a célból, hogy az egyes államok erdőgazdasági statisztikája összehasonlítható és az erdészeti világstatisztika a lehető legnagyobb mértékben egységesíthető legyen;

a kongresszus

javasolja, hogy az egyes országokban:

1. egységes leltár készíttessék az erdőgazdaság jövedelmi forrásairól, olyan értelemben, hogy abban az álló fakészlet, valamint az évi növedék adatai helyet nyerjenek; az ilyen leltárfevével bizonyos időközökben megismétlendő;

2. pontosan ellenőriztessék a vágások területe s az erdő használata, hogy a vonatkozó adatokkal is a lehető legerősebb mértékben fejleszthető legyen az állandó erdőgazdasági statisztika.

VI.

Tekintettel arra, hogy a kis erdőbirtokok üzemrendezésének teljesen különbözőnek kell lennie a nagy kiterjedésű erdőbirtokok üzemrendezésétől,

a kongresszus javasolja,

1. hogy dolgozzák ki a kisbirtokokra és a nagybirtokokra vonatkozólag egyaránt az erdészeti üzemrendezési eljárási módokat úgy elméletben, mint gyakorlatban,

2. hogy az egyes országokban végezzenek kísérleteket ennek a kérdésnek helyes megoldása érdekében.

VII.

A kongresszus

kívánatosnak tartja,

hogy az egyes országokban mélyreható kísérleteket folytassanak le abból a célból, hogy az egyes fák és faállományok évi növekedési viszonyaiban mutatkozó ingadozások okai részletekben megállapíthatók legyenek.

VIII.

Tudomást szerezve arról, hogy az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetsége (*Union Internationale des Instituts de Recherches Forestières*) olyan könyvismertetést (bibliographie) készít, amely az egyes országok folyóirataiban megjelent közlemények címeit adja,

tudomást szerezve arról is, hogy a „*Zeitschrift für Weltforstwirtschaft*“ című lapnak „*Forstliche Rundschau*“-ja a legtöbb országban megjelenő szakmunkákról és tanulmányokról tartalmi kivonatokat közöl az illető országbeli tudósítók révén; tudomást szerezve végül arról, hogy az említett lap ebben a munkakörben a mostani kereteket ki akarja tágítani és újabb országok munkásságát akarja megnyerni és tartalmi kivonatokat több nyelven szándékozik ezután leközzölni,

a kongresszus

kívánatosnak tartja,

hogy ez a munkásság egy olyan közlemény kiadásával egészíttessék ki, amelyik az összes megjelenő szakmunkák és tanulmányok kivonatait tartalmazza. A szóbanforgó közlemény kiadását nagyon meg lehetne könnyebbíteni az által, ha a szerzők munkáikat annak végén francia, német vagy angol nyelvű tartalmi kivonattal egészítenék ki.

A harmadik osztály

javaslatára hozott határozatok:

(A fa és egyéb erdei termékek kereskedelme)

IX.

Felismerve annak szükségességét, hogy a fűrészelt fára nézve egyenlő nemzetközi szabályok lennének megállapítandók, hogy mindenütt azonos, egyértelmű szakkifejezéseket kellene használni s hogy kívánatos lenne az erre a kereskedelemre vonatkozó nemzetközi kereskedelmi szokások egységesítése,

a kongresszus

szükségesnek tartja

egy bizottság alakítását, amelyiknek feladata legyen, hogy ezt a kérdést a kongresszuson bemutatott tanulmányok alapulvételével részletesen tanulmányozza.

X.

A kongresszus

ajánlja,

hogy azokat az egyes országokban használatos átszámítási

együtthatókat, amelyek a közhasználatban levő mértékegységeknek és méretezési módszereknek általános (reális) egységekké, illetőleg mértékekké való átszámítására szolgálnak, összegyűjtesse nek, egységesíttessenek és közreadassanak.

XI.

A kongresszus

ajánlja

egy bizottságnak megalakítását, amelyiknek az legyen a feladata, hogy a fa piacának és áralakulásának problémáit tanulmányozza és szerzett tapasztalatairól, illetőleg megfigyeléseinek eredményeiről a legközelebbi Erdőgazdasági Nemzetközi Kongresszuson beszámoljon.

A negyedik osztály

javaslatára hozott határozatok:

(Erdőhasználat és erdei ipar)

XII.

A kongresszus

azon a véleményen van, hogy

1. megfelelő törvényhozás útján, az államnak nemcsak az erdők kezelésébe kell beavatkoznia, amit az erdők üzem módjának meghatározása útján gyakorol, hanem a kitermeléseket és a fának mint erdei terméknek ipari célokra való alkalmazását is irányítani kell, még pedig olyanformán, hogy a tőke, a munka és a természet, vagyis a három termelési tényező szerepében létrejövön a szükséges harmónia. Az ilyen általános elvnek alkalmazása lehetetlenné teheti a világpiacon a dumping-et,

2. abból a célból, hogy a kitermelt nyers fa az egész világon egységes méretezésű legyen, szintén az államnak kellene közbenjárnia, még pedig a vágási eljárásoknak megfelelő szabályozása útján;

3. segíteni és serkenteni kell azokat az ipartelepeket, amelyek félgyártmányokat állítanak elő és fahulladékot használnak fel;

4. az erdészeti kutató intézetek és az erdészeti igazgatási szervek között nemzetközi viszonylatban is együttműködést kell megteremteni olyan céllal, hogy az a gyantának fokozottabb termelését és jövedelmezőbb értékesítését eredményezze;

5. az erdészeti igazgatási szervek és az erdészeti kutató intézetek az erdei famagvak gyűjtését végezzék házi kezelésben s az

elért eredményeket aztán kölcsönös értesítések útján közölgék egymással, illetőleg minden országgal;

6. minden országban erős propagandát kell az erdő hasznos volta mellett kifejteni, erre egy külön hét szentelendő és ki kell mutatni az erdei növények és gyümölcsök jelentőségét abból a szempontból is, hogy azok az erdő értékét növelik.

XIII.

A kongresszus,

tekintettel az erdészeti földrajznak az erdőgazdaságban való nagy jelentőségére, s az ebben a tárgyban a kongresszuson elődottaknak is helyt adva,

kívánatosnak tartja,

hogy az erdőgazdaságban több figyelmet fordítsanak a földrajzi viszonyok tanulmányozására.

A kongresszus

azon a véleményen van,

hogy jobb és pozitív eredményeknek elérhetése céljából a különböző erdővidékek tanulmányozását az erdészeti kutató intézetekre kellene bízni s ezeknek keretén belül ebből a célból külön erdőgazdaságpolitikában specializált osztályokat kellene szervezni.

A kongresszus

még azt a kívánságát is kifejezi,

hogy az erdészeti felső iskolák tantervébe vegyék fel az erdészeti földrajzot, mint külön tantárgyat.

Az ötödik osztály

javaslatára hozott határozatok:

(A fa mechanikai és kémiai technológiája)

XIV.

Tekintettel arra, hogy egyrészt az erdészeti tudományok művelői és az erdészeti gyakorlati emberek között, másrészt pedig az elsőnek említettek és a feldolgozási iparágak között az együttműködés nincs meg elegendő mértékben, s számolva azzal a ténnyel is, hogy egyetlen olyan nemzetközi szerv sem létezik, amelyik a különböző nemzeti egyesületek erőit a fa mechanikai és kémiai tulajdonságainak tanulmányozására egyesítené, *teremtendő* figyelembe véve egy olyan nemzetközi együttműködésnek óriási jelentőségét, amelynek célja mind a kísérleti módszerek és

elvek egyöntetűvé tétele, mind pedig a fának a világpiacon való árubabocsájtásánál követendő egyöntetű szabályok alkalmazása;

nagy érdeklődéssel szerezve tudomást azokról a munkálatakról is, amelyeket az erdészeti kutató intézetek és az utóbbi években a fa felhasználásának problémáiban specializált különböző nemzeti szervezetek kezdettek meg, valamint azokról, amelyeket a Nemzetközi Fa-Tanács (*Comité International du Bois*) fafelhasználási bizottsága (*Commission d'Utilisation du Bois*) kifejtt;

elismerve a szükségességét annak, hogy az erdei termékek jobb és többirányú kihasználásának érdekében minden államban rendszeres tevékenységet kellene kifejteni;

megállapítva végül, hogy ezek az erőfeszítések még nem elég jelentősek és hogy igen sok országban a fát feldolgozó iparosok és a fakereskedők nem részesülnek az erdészet részéről megfelelő támogatásban, dacára előbbieknél az erdő jövedelmezősége szempontjából betöltött alapvetően jelentős szerepükre;

a kongresszus kifejezésre juttatja azt a meggyőződését,

hogy szükséges a fa felhasználásának érdekében a meglévő tevékenységet továbbfejlesztani, még pedig az ezzel a kérdéssel szakszerűen foglalkozó nemzeti szervezetek útján,

a kongresszus buzdítólag kíván hatni

az ilyen szervezeteknek létesítésére minden olyan országban, ahol hasonló szervezet még nem volna,

a kongresszus felkéri

valamennyi állam kormányát és erdészeti köreit, hogy a szóbanforgó nemzeti szervezeteket s azok működését minden eszközzel támogassák;

a kongresszus javasolja,

hogy az Állandó Bizottság vállalkozzék a fának technológiai és kémiai kérdéseivel való foglalkozásra, még pedig az illetékes szövetkezetek s más szervezetek, valamint a tárgyban járatos szakemberek bevonásával.

A hatodik osztály

javaslatára hozott határozatok:

(Erdőművelés és esemetetermelés)

XV.

Miután igen nagy jelentősége van annak, hogy olyan származású famagvakat szerezzünk be, amelyek az adott helyzetben a kívánalmaknak legjobban megfelelnek,

a kongresszus

az itt képviselt államok kormányaihoz fordul, kéri azokat, hogy különös gondot fordítsanak erre az erdők fenntartása szempontjából nagyon fontos kérdésre és ezt kéri azoktól az országoktól is, ahol a kérdéssel mostanáig nem foglalkoztak. A kongresszus kéri továbbá, hogy a mostani kongresszus tárgyalásai során jónak ismertetett vetőmagbeszerzési módszerek közül azt válasszák, amelyik az illető ország speciális helyi viszonyait figyelembe véve a legmegfelelőbb.

XVI.

Abból a célból, hogy az erdei famagvak termelése s a termelés megszervezése terén kívánatosnak látszó egyezmény létrejövetelének és a szükséges együttműködésnek érdekében a kezdő lépés megtörténjék,

a kongresszus arra kéri

a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet erdészeti osztályát, gyűjtse össze mindazokat az adatokat, amelyek alkalmasak annak megismertetésére, hogy az egyes országokban milyen a famagtermelés megszervezése; természetesen ennél a munkánál figyelmet kell fordítani mindenre, ami nemzetközi viszonylatban jelentőséggel bír.

A kongresszus úgy vélekedik,

hogy kívánatos volna továbbá, ha a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet a munkálatoknak az eredményeit egy külön kiadványban közzétenné.

XVII.

Hogy a nemzetközi kereskedelemben mindig fennálljon a famagvak eredetének, illetve a magvakat szolgáltató faállományoknak ellenőrzési lehetősége,

a kongresszus javasolja

minden országban az erdőgazdáknak, forduljanak illetékes hatóságaihoz azzal a kérelemmel, hogy az ellenőrzés tárgyában megfelelő határozatokat (utasításokat) adjanak ki s gondoskodjanak azok végrehajtásáról is. Célszerűnek mutatkoznék, hogy az ellenőrzés általános alapjaként a mag származását bizonyító igazolvány-rendszer vezettessék be. A szóbanforgó igazolványnak tartalmaznia kellene:

a) a magot szolgáltató vidék erdőbirtokainak leírását az éghajlati és talajművelési viszonyok ismertetésével,

b) a mag minőségének (használati értékének) kimutatását, még pedig az illető ország vetőmagvizsgáló állomásától kapott vizsgálati eredmények alapján,

c) annak körülírását, hogy a bizonyítvány pontosan mely vetőmagra vonatkozik, megjelölve a vonatkozó készlet mennyiségét, valamint azt is, hogy milyen speciális megjelölést alkalmaztak a csomagolásnál.

Minden állam területén csak egyetlen erdészeti kutató intézetre kellene bízni ezeknek az erdei vetőmag származását bizonyító igazolványoknak a kiállítását. Ennek az intézetnek válnék aztán feladatává az is, hogy a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet közvetítése útján megállapodásra jusson illetékesekkel azokra a részletekre nézve, amelyek szerint a magvaknak a nemzetközi viszonylatban leendő ellenőrzése megszervezhető.

XVIII.

Miután a növény-szociológia terén eddig végzett munkálatok beigazolták, hogy az erdei növény-asszociációk és azok variánsainak megállapítása útján az illető termőhely habitusa (növény-tenyészet szempontjából való jellege) meghatározható,

figyelembe véve továbbá, hogy az ilyen meghatározásnak igen nagy a gazdasági jelentősége, mert hiszen az erdőtenyészet állandó jellegű csak akkor lehet, ha a megfelelő fafaj tenyésztése a természet által megszabott határokon belül történik;

a kongresszus úgy véli,

hogy kívánatos volna, ha valamely nemzetközi erdészeti növény-szociológiai munkaközösség elősegítené ezen a téren az együtt munkálkodást és gondoskodnék arról is, hogy az egyes erdészeti növény-asszociációkat mindenütt azonos elnevezéssel jelöljék meg;

a kongresszus úgy véli,

ennek a nemzetközi munkaközösségnek az lenne a feladata, hogy az ezen a kongresszuson előadott irányelvek szerint megállapított és nemzetközi viszonylatban is elismert növény-asszociációkat és azok variánsait gyűjtse egybe (ismertesse), s az így készült munkát a jövőben is folytassa. Különösen pedig az lenne ennek a munkaközösségnek a feladata, hogy megállapítsa az irányelveket, amelyeket egy nemzetközi erdészeti növény-szociológiai térképezési (cartographiai) munkálat elvégzésénél figyelembe kellene venni.

XIX.

A kongresszus úgy véli.

1. az erdészeti köröknek az volna a feladatuk, hogy sürgősen hívják fel a kormányaik figyelmét arra a tényre, miszerint a kopár területek beerdősítése a közeli jövőben egyik legfontosabb gazdasági problémává válik,

2. minden államban az erdészeti köröket arra kell kérni, hogy a legközelebbi nemzetközi erdőgazdasági kongresszusra készítsenek az ő országukban végzett kopár-erdősítésekről általános ismertetések és részletes tanulmányokat is az így beerdősített területek kiterjedéséről, valamint a kopárfásításoknál alkalmazott eljárási módzatokról;

3. kívánatos volna a kopár területek beerdősítéséről egy nemzetközi statisztikát is készíteni.

XX.

A kongresszus arra kéri

a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézetet, dolgozza fel az 1931. évben kibocsájtott enquéte (kör-kérdőív) alapján egybegyűjtött anyagot, amely a művelés alatt nem álló területeket tárgyalja és egészítse azt ki azokkal az adatokkal, amelyeket a legtöbb állam az Intézetnek már rendelkezésére is bocsájtott s az így kidolgozott munkát adja ki az Intézet minél előbb.

A hetedik A) osztály

javaslatára hozott határozatok:

(Vadpatakszabályozás)

XXI.

Tekintettel arra, hogy a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet erdészeti osztálya már foglalkozott a vadpatakszabályozás terén az egyes országokban végzett munkálatokkal és nemrégén egy enquéte-et is nyitott (kérdőívet küldött) ebben a tárgyban, amelynek eredményeit a jövő hónap folyamán már közzé is szándékozik tenni;

figyelembe véve továbbá, hogy ez a szóbanforgó monográfia a vadpatakszabályozásra vonatkozó összes kérdéseket s az azokra vonatkozó törvényhozást s irodalmat is felöleli,

a kongresszus

őszinte köszönetét fejezi ki a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet erdészeti osztályának ezért a közzétételre ígért monogra-

fiáért, amely nemzetközi enquéte alakjában tárgyalja a vadpatak-szabályozások és a hegyvidék jókarba hozatalának kérdéseit s köszönetét fejezi ki azokért a közleményekért is, amelyeket a szóbanforgó erdészeti osztály a hegyvidékek jókarba hozatalának (bonifikálásának) tárgyköréről a „*Bulletin mensuel de Renseignements Techniques*“ című lapban leköszölt,

A kongresszus kéri a római Intézetet,

hogy a szóbanforgó monografiát, ne csak az egyes országoknak küldje meg, hanem minden kongresszusi tagnak is, akit ez a probléma és a rávonatkozó törvényhozás érdekel.

XXII.

Tudomásul véve a vadpatakszabályozás terén az alkalmazott erdészeti módszerekre vonatkozó megfigyelések eredményeit,

a kongresszus ajánlja,

hogy a szabályozás során „soha sem szabad a végzett munkálatok által a vadpatakok szelte terep természetes alakulási folyamatára ártalmasan (zavarólag) hatni, hanem ésszerűen kell azt célunk érdekében mindig kedvező irányban befolyásolni.“

XXIII.

A kongresszus ajánlja,

hogy a terméketlen, mészköves talajokban s az összes déli kitettségű hegyoldalakon az erdősítést a terraszos kiképzésen (gradoni) alapuló módszer szerint végezzék,

a kongresszusnak az a nézete továbbá,

hogy a szóbanforgó módszer hatásosságának biztosítása érdekében néha előállhat annak szükségessége is, hogy a terraszok lejtői rőzsefónásokkal vagy kis falakkal biztosíttassanak. Még ebben az esetben is érdemes ezt a módszert alkalmazni, ha ez egy kissé költségesebb is a szokásos egyéb módszereknél, mert a szóbanforgó erdészeti és vízügyi munkálatok sikerét feltétlenül biztosítja.

XXIV.

Tudomásul véve azokat az ismertetéseket és javaslatokat, olyan megfigyelőállomások létesítése tárgyában, amelyek az erdősítéseknek a csapadékvíz visszatartására gyakorolt hatását mutatják ki,

abból a célból továbbá, hogy az ilyen irányú kutatások terén az egyes államokban elért eredmények összehasonlíthatása könnyebbé tétessék,

a kongresszus ajánlja

a javaslat elfogadását azzal a kiegészítéssel, hogy ebben a tárgyban egy egységes tervet kell kidolgozni és a létesítendő megfigyelő állomásokat nemcsak a kopár területeken kell felállítani, hanem az erdőszült területeken is.

XXV.

Tekintettel arra, hogy a tökéletes talajjavítási (bonificatio integrale) munkálatok terén a fasiszta Olaszországban és több más országbeli szervezetekben is igen szép eredményeket értek el,

a kongresszus azt ajánlja,

hogy a hegyvidékek jókarbahozatalának összes munkálatait az erdész szakemberekre kell bízni, s

a kongresszus úgy vélekedik,

hogy a vadpatakok szabályozása közérdeket érintő gazdasági probléma és hogy az ezekben a munkálatokban érdekelt igazgatási szervezeteket — az erdészet, vízügyi és agrár szervezetek — egy közös minisztériumban kellene egyesíteni, amely biztosíthatná aztán az illetékes végrehajtó szerveket arról, hogy a munkálatokat tényleg foganatosíthatják is.

XXVI.

Tudomásul véve azokat az észrevételeket, amelyek a lejtők meredek voltának enyhítésére, a vízmosások megkötése érdekében alkalmazott különböző műépítményekre vonatkoznak,

a kongresszus azt ajánlja,

hogy egy bizonyos módszert nem kell általánosítani, hanem különféle eljárások közül mindig azt kell alkalmazni, amelyik a helyi viszonyoknak, valamint a vadpatakok mindenkori viselkedésének figyelembevételével a legcélszerűbb.

*A hetedik B) osztály
javaslatára hozott határozatok:*
(Talaj- és állományvédelem.)

XXVII.

A kongresszus javasolja,

hogy foglalkozni kell az egyes országokban az erdőégések okozta károsításokkal és az erdőtüz-károk elleni biztosítás problémáját fel kell venni a következő kongresszus tárgysorozatába.

XXVIII.

Abból a célból, hogy a cserebogár két fajtájának a talajban való jelenlétét meg lehessen állapítani,

a kongresszus ajánlja

a megfigyelő árkok ásásának módszerét, amelyik nemcsak azért előnyös, mert az egyes államokban tett megfigyelések eredményeit össze lehet hasonlítani, hanem azért is, mert a problémát a maga valóságában állítja szemünk elé.

XXIX.

Figyelemmel annak a szükségességére, hogy általánosságban biztos alapot nyerjünk az olyan rovarok elszaporodásának jóelőre való felismeréséhez s az elszaporodás megakadályozására, amely rovarok kifejlődése magának az erdő összetételének a folyománya,

a kongresszus a következőket ajánlja:

1. Káros rovarok elszaporodása mindig hivatásos erdész-entomológusok által tanulmányozandó a helyszínen. Ezeket az entomológusokat minden országban egy központból, illetőleg az ország nagysága szerint minden országrészben (département) egy-egy központból kell irányítani. A rovar tömeg változását befolyásoló helyszíni tényezőket mindig a keletkezés helyén kell megvizsgálni. Egyidejűleg azt is tanulmányozni kell, hogy a túlságos elszaporodás milyen befolyást gyakorol az egyes fajták életképességére és szaporodására. Mikor áll be valamelyik rovarfajra nézve egy bizonyos helyen a létezési telítettség és ennek bekövetkezése milyen reakcióval jár az illető rovarfajra nézve. Abból a célból, hogy ezeket az állam által megfelelő mértékben anyagi támogatással segélyezendő munkálatokat el lehessen végezni, hordozható, jól felszerelt erdészeti laboratóriumokat kell létesíteni, amelyek bármely időben és bármely rovar elszaporodási helyen üzembe helyezhetők legyenek. Ezekben a laboratóriumokban aztán tanulmányozni kell a keletkezés okait, a szaporodás lefolyását és a pusztulás tényezőit is.

2. Abból a célból, hogy az eleven és holt környezetnek, valamint az egyéb tényezőknek a kártékony rovarok tömegeinek változásaira mindenféle rázkódtatástól mentes (vagyis csendes) időszakban gyakorolt befolyását meg lehessen ismerni, állandó erdészeti laboratóriumokat kell felállítani. Ajánlatos ezeket az állandó laboratóriumokat olyan megosztással elhelyezni, hogy azok különböző éghajlatú vidékeken és különböző erdőzónákban fektessenek. Szükséges, hogy a megfertőzött terület közepén, a rova-

rok járásának főútvonalán legyenek, oly helyen, amely minden külső veszélytől mentes s amely közvetlenül magában az erdő jellegzetes állományában van. Az élettani (biotikai) tényezők tanulmányozásán kívül, főként az szükséges, hogy az abiotikus tényezők (éghajlat, idő, helyszíni klíma, „mikroklíma“ stb.) befolyása is megfigyeltessék abból a szempontból, hogy azok milyen befolyást gyakorolnak a rovarok és azok élősködőinek életére. Az állandó és hordozható erdészeti laboratóriumok bioklimatikai megfigyelőket is létesítsenek, amelyek szerepét a biológiai munkálatokkal kell kapcsolatba hozni. Ezeknek a tanulmányoknak az a végcéljük, hogy általuk megtaláljuk a legmegfelelőbb erdőgazdasági formákat és erdőtenyésztési módokat, amelyek mellett a legfőbb káros rovarok ellen a környezet ellenállása a legjobban biztosítottnak látszik, másszóval, hogy megtaláljuk azokat az erdőalakokat, amelyek a káros rovarok kifejlődésére és életére nézve a legkedvezőtlenebb feltételeket nyújtják.

3. Erdészeti állomásokat kell létesíteni az őserdőknek még meglévő maradványaiban. Ezeknek az lenne a feladatuk, hogy tanulmányozzák a rendszeres kezelés alatt álló erdők káros rovairai közül a legfontosabbaknak életét és tömegeinek változását oly erdőkben, amelyeket emberi kéz nem érintett és ismerjék meg ezeken a helyeken a szóbanforgó rovarok életére nézve kedvező és kedvezőtlen tényezőket.

*A nyolcadik osztály
javaslatára hozott határozatok:*

(Az erdőgazdasággal kapcsolatos egyéb művelési, illetve termelési ágak.
Természetvédelem és turistaság.)

XXX.

A kongresszus elhatározza,

hogy egyrésztől felhívja a kormányok figyelmét arra a komoly veszedelemre, amely az erdő szépségének eltűnéséből és elpusztulásából származik és rámutat annak szükségességére, hogy olyan törvényes intézkedéseket vagy igazgatási rendelkezéseket kell foganatosítani, amelyek a veszedelmet kiküszöbölik.

A kongresszus elhatározza továbbá,

hogy másrésztől felkéri az összes erdészeti egyesületeket, tegyenek meg mindent a tőlük telhető legnagyobb energiával úgy országos, mint nemzetközi viszonylatban, a természet szépségeinek megvédése érdekében, lépjenek szoros összeköttetésbe

mindazokkal a szervezetekkel, amelyek ebben a tárgykörben dolgoznak és munkálkodjanak együtt azokkal, kiknek feladata az ifjúság megfelelő nevelése.

*A kilencedik osztály
javaslatára hozott határozatok:*

(A trópusi erdőgazdaság.)

XXXI.

Meggyőződve arról, hogy a Szaharától délre fekvő francia és angol gyarmatokban az úgyszólván minden ellenőrzés nélkül üzött gazdálkodási eljárások és legeltetések, valamint az őrizetlenül hagyott tüzek igen nagy károkat okoztak a föld termőerejében, a vizek felszínének változásában s hogy nagy károkat okoztak következésképen magának a föld népének is (tipikus példákat hoztak fel arra nézve, hogy mi történik ezen a téren Közép-Amerikában és Ausztráliában).

A kongresszus

1. tudomásul veszi a kongresszuson tett azokat a nyilatkozatokat, amelyek ismertetik a fentemlített károsítások megszüntetése érdekében tett intézkedéseket,

2. belátja, milyen nehéz volna szigorúan alkalmazni a szóba jöhető óvintézkedéseket,

3. javasolja mindazonáltal az érdekelt kormányoknak, állapodjanak meg egymással arra nézve, miszerint a legnagyobb igyekezetükkel azon lesznek, hogy minden meglévő erdőszítést megvédelmezzék, a rablógazdálkodásból s főként az erdőirtásból, legeltetésből és időközönkénti erdőégésekből származó károkat teljesen lecsökkentik és hogy igyekezni fognak legalább is a legveszélyeztetebb zónák újraerdősítését, a lehető mértékig, elősegíteni.

XXXII.

Megállapítva azt, hogy az 1926-ban Rómában tartott Nemzetközi Erdőgazdasági Kongresszus óta a trópusi erdőgazdaság kérdéseivel már sok nemzetközi kongresszus foglalkozott,

a kongresszus kéri

a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézetet, hogy gyűjtse egybe az erre a tárgyra vonatkozó kiadványokat és közleményeket, hogy azokról tagállamait minden nemzetközi erdőgazdasági kongresszust legalább 3 hónappal megelőző időben tájékoztathassa.

A felsorolt határozatokat a teljes (záró) ülés hagyta jóvá. Tárgyalásuknál csak egyetlen alkalommal fejlődött ki erősebb vita: a fentebb már idézett XXV. számú határozatnál. A javaslatot tevő VII. A. osztály eredeti szövegezésében ugyanis csak a fascista Olaszországra történt hivatkozás, mint ahol szép eredményeket értek el a speciális („bonificatio integrale“-nek nevezett) eljárással a talaj jókarbáhozatala terén. Sir Roy Lister *Robinson* (Nagybritannia) a szövegnek olyan kiegészítését ajánlja, hogy „a fascista Olaszországban s még több más helyütt is“ elért eredményekre történjék a kongresszusi határozatban hivatkozás. Dr. *Senni Lorenzo* (Olaszország) ellenzi a szöveg ilyen kiegészítését. Hosszabb vita után szavazásra kerül sor s a kongresszus a Sir *Robinson* által javasolt módosított szöveget fogadta el.

A záróülésen a munkálkodást s vendéglátást megköszönték: *Cajander C. K.* (Finnország), Sir Roy Lister *Robinson* (Anglia), *Petitmermet Marius* (Svájc), dr. D. von *Keudell* (Németország), *Siman Karel* (Csehszlovákia), aki egyúttal Jugoszlávia delegációjának nevében is beszélt, *Cajander* (Finnország) az északeurópai államok delegátusainak nevében beszélt, *Schmid Franz* (Ausztria), van *Dissel* (Hollandia) s végül báró *Waldbott Kelemen* a kongresszus elnöke.

A záróülésen (szeptember 14-én) elnök bejelentette, hogy két ország kormánya részéről érkezett a kongresszushoz hivatalos meghívás a következő nemzetközi erdőgazdasági kongresszus megtartására nézve:

1. Franciaország kormányának meghívása olyan értelmű, hogy a következő (III-ik) nemzetközi erdőgazdasági kongresszus 1937-ben Párisban tartassék meg az ott rendezendő világhiállításal egyidejűleg.

2. Finnország kormánya 1940-re hívja meg Helsinki-be a következő nemzetközi erdőgazdasági kongresszust.

A teljes (záró) ülés úgy határozott, hogy egyik meghívást sem utasítja vissza, mindkettőt átteszi további tárgyalás végett a mostani kongresszus I. számú határozata alap-

ján megalakítandó Állandó Nemzetközi Erdőgazdasági Bizottsághoz.

A kongresszus a Nagyválasztmányt bízta meg azzal, hogy az I. sz. határozat értelmében létesítendő Állandó Nemzetközi Erdőgazdasági Bizottság (*Comité International Permanent de Sylviculture*) megalakítása ügyében a további szükséges intézkedéseket megtegye.

A Nagyválasztmány elnökségének vált ezáltal feladatává, hogy az egyes országok kormányait — az illető országokban lévő nagyválasztmányi tagok útján — felkérje, képviselőiknek a szóbanforgó nemzetközi Bizottságba való kiküldésére. Az elnökség feladata lesz továbbá a nemzetközi Bizottság első ülését (talán Budapestre) egybehívni, amelyen — a határozat értelmében — tárgyalni kell: a Bizottság megalakulását, állandó székhelyének megállapítását, működési szabályait s költségvetését.

Az állandó választmány tisztikara:

Díszelnök: Dr. *Darányi* Kálmán, m. kir. földművelésügyi miniszter.

Elnök: Bárá *Waldbott* Kelemen nagybirtokos, felsőházi tag, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke.

Alelnökök: Dr. *Agostini* Agosto, erdész-altábornagy, az olasz erdészeti milícia parancsnoka.

Molcsány Gábor miniszteri tanácsos, az erdészeti főosztály főnöke.

Tagjai: A kongresszuson résztvett 36 ország mind-egyikének egy-egy képviselője (legtöbbször az illető ország államerdészetének főnöke), valamint a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézetnek, az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetségének és a Nemzetközi Fatanácsnak egy-egy képviselője.

A kongresszussal kapcsolatban két párhuzamosan rendezett egynapos és két 3 napos tanulmányút szórakoztatta a vendégeket. Szeptember 13-án a Balatonhoz, illetőleg Esztergomba rándultak ki, szept. 15—17-ig pedig Szegedet és környékét, illetőleg Debrecent és Lillafüredet látogatták meg.

Dr. *Darányi* Kálmán m. kir. földművelésügyi miniszter és neje szeptember 12-én este a belügyminiszterium dísztermében teán látták vendégül a kongresszus résztvevőit és a ragyogó külsőségek közt lefolyt estély a főváros társadalmi életének egyik legszebb, kiemelkedő eseménye volt.

Mihályi Zoltán dr.

*

Ausländische Forstleute in Ungarn. Von Dr. Z. Mihályi.

Berichtet über die in Ungarn aufeinander folgend abgehaltenen Beratungen.

Der IX. Kongress des *Internationalen Verbandes Forstlicher Forschungsanstalten* tagte vom 25. VIII.—9. IX. unter dem Vorsitz des Leiters der k. ung. forstlichen Forschungsanstalt Professor Gyula Roth und führte die ausländischen Teilnehmer — 86 an der Zahl — über das ganze heutige Ungarn, wobei sie ausser den Eichen-Buchen-Mischwäldern im *Bakony-Gebiet* (*Farkasgyepü*, Besitz des Bistums von Veszprém) im Bergland „*Mecsek*“ (Forstbesitz der kön. Freistadt *Pécs*), in der „*Mátra*“ (Forstbesitz der Nationalen Kulturverftigung in *Parád*) und im *Bükk-Gebirge* (k. ung. Forstverwaltung *Lillafüred*), auch mit den speziellen ungarischen forstlichen Problemen: Aufforstung von Flugsand (*Kecskemét*) und Akali („*Szik*“) -böden (*Püspökladány*), bekannt werden konnten. — Das Interesse für die Arbeiten und Erfolge des ungarischen forstlichen Forschungswesens war ziemlich lebhaft, auch hatten die ausländischen Gäste reichlich Gelegenheit die allgemeine forstwirtschaftliche Lage Ungarns, Land und Leute kennen zu lernen.

Die angemeldeten Vorträge (68) wurden — in fünf Abteilungen gegliedert — in Sopron, Pécs, Szeged, Budapest und Debrecen gehalten.

Der *II. Internationale Forstwirtschaftliche Kongress* wurde in Anwesenheit Sr. Durchlaucht des *Reichsverwesers von Ungarn* und unter dem Vorsitz Baron *Clemens von Waldbott* am 10. September in Budapest eröffnet. Aus dem Ausland waren etwa 300 Delegierte erschienen, die programmgemäss in neuen Abteilungen über die vorgelegten Berichte berieten.

Die Beschlüsse der einzelnen Abteilungen wurden am 14. September der Vollversammlung unterbreitet und die endgültige Stellungnahme des Kongresses wird vom Verfasser vollinhaltlich wiedergegeben, worauf jedoch nicht weiter eingegangen werden kann. Es sei bloss erwähnt, dass der Kongress in vielen wichtigen Fragen die nötigen Grundlagen zu weiteren aussichtsreichen

Besprechungen schuf und die Aufstellung eines ständigen internationalen Ausschusses beschloss. Auch wurden zwei 1-tägige und zwei 3-tägige parallele Excursionen für die Teilnehmer in verschiedene Gebiete des Landes veranstaltet.

*

Les sylviculteurs étrangers en Hongrie, par le Dr Z. *Mihályi*.

Le IXe Congrès de la Fédération Internationale des Instituts de Recherches Forestières s'est tenu du 24 août au 9 septembre, sous la présidence du professeur *Jules Roth*, avec l'assistance de 86 sylviculteurs étrangers. On a montré aux membres du Congrès les divers types des peuplements mélangés de chênes et de hêtres (à Farkasgyepü, Pécs, Parád, Lillafüred), ainsi que les solutions données aux problèmes forestiers spécifiquement hongrois (boisement des terres sablonneuses et alcalines à Kecskemét et Püspökladány).

68 conférences remplissaient le cadre du Congrès.

Le IIe Congrès International de Sylviculture s'ouvrit en présence du *Régent de Hongrie* et tenait ses assises sous la présidence du baron *Clément Waldbott* du 10 au 14 septembre à Budapest avec la participation d'environ 300 délégués étrangers.

Les rapports présentés au Congrès furent discutés dans neuf sections et, comme conclusions, de Congrès adopta des résolutions fort intéressantes dont le texte est reproduit *in extenso* dans l'article.

*

Foreign foresters in Hungary. By Dr. Z. *Mihályi*.

The IXth congress of the *International Union of Forest Research Institutes* was held from 24. VIII—9. IX. under the presidency of Prof. Gyula *Roth* chief of the Roy. Hung. Institute of Forest Research. The number of the partakers from abroad has been 86 and in the course of the excursions besides the inland types of the beach-oak mixed crops (in *Farkasgyepü*, *Pécs*, *Parád*, *Lillafüred*), the special Hungarian forest working (afforestation of sand and alkaline ["szik"] soils in *Kecskemét*, *Püspökladány* respectively) have been displayed. During the meetings 68 lectures have been delivered.

The IInd *International Forest Congress* took place from 10—14. IX. in Budapest under the highest patronage of H. S. H. the *Regent of Hungary* and was lead by the Baron *Clement de Waldbott*. More than 300 delegates from abroad attended and they dealt with the repots put before the nine section of the Congress.

The Congress accepted many considerable decisions, which are given *in extenso* by the author.